

En helt vanlig dag på jobbet

TEXT: SOFIA ORREBRINK*

Vaknar av att generatoren brummar igång. Det är nästan aldrig elektricitet på morgonen i kvarteret där jag bor och varannan kväll ungefär behöver vi sätta på generatoren. Övrig tid finns det stadsel så att lamporna kan lysa med ett svagt sken.

Det är söndag och i Afghanistan betyder det början på en ny arbetsvecka. Den här dagen ska jag till kontoret i Maidan Shar, i provinsen Wardak. Det är möte på kvinnoministeriets provinskontor. Mötet har varit bestämt sedan länge och nu äntligen ska det bli av. Jag tycker att det ska bli spännande att höra om ministeriets arbete ute i Wardak.

På vårt kontor i Maidan arbetar åtta kvinnor, så kallade Social Organizers. De mobiliserar och utbildar kvinnor ute i byarna inom det, av Världsbanken finansierade, Nationella Solidaritetsprogrammet, NSP. Programmet som på sikt ska täcka hela Afghanistan. SAK arbetar i provinsen Wardak.

Syftet med programmet är att lokalsamhällen själva ska få styra sina utvecklingsprojekt. De övergripande målen är fattigdomsbekämpning och solidaritetsbyggande, stöd för centralregeringen samt en bas för vidare utveckling och kontakt med andra aktörer. Samhällena röstar fram lokala samhällskommittéer med både kvinnliga och manliga representanter som väljer ut de utvecklingsprojekt som är viktigast för byn. Det kan till exempel vara ett skolhus, en byväg eller kanske läs- och skrivkurser för vuxna. Kvinnors deltagande i NSP uppmuntras och kvinnliga kommittéer ges speciell träning i aktivt deltagande. De kvinnliga medarbetare som jobbar hos oss är för det mesta ute i byarna för att träna dessa kvinnokommittéer, och i dag är det en speciell dag när de ska få träffa kvinnoministeriets representanter.

Det tar ungefär en timme att åka ut

till Maidan på morgonen. Vägen dit är en av de bättre i Afghanistan, det gör tyvärr också att den är en av de mest olycksdrabbade vägarna utanför Kabul. I dag har det snöat och alla kör extra försiktigt. En och annan buss har halkat av vägen och några har stannat för att sätta på snökedjorna. Som kvinna i en bil full av män sitter jag längst fram bredvid chauffören. Då den lilla minibuss vi åker i, är högerstyrd får jag vid omkörningar rycka ut och varna för mötande trafik. Som alltid är det med lättnad som vi kör in på gårdsplanen. Men de flesta av våra chafförer kör alldeles utmärkt, det behövs när det inte finns vinterdäck och säkerhetsbälten.

Efter hälsningsrundan på den manliga avdelningen där jag försöker vara noga med att hälsa på alla men inte ta i hand, går jag till huset där kvinnorna har sina två kontorsrum. Här blir alla så glada när de ser mig, det här är nog den bästa stunden på hela dagen. Kindpussar, kramar och handskakningar. Malhia, Sharpiry, Malalay och de andra sitter samlade kring busharin, vedkaminen. Vi dricker grönt te och knaprar på naanbröd. Min dari är fortfarande begränsad, och ingen av kvinnorna pratar mer än några få ord engelska, men ändå på något sätt lyckas vi kommunicera om vardagliga ting. Inför dagens möte har alla valt extra fina kläder. Det är inte varje dag som vi åker till Kvinnoministeriet. Sharpiry har köpt ett nytt läppstift som alla vill att jag ska prova. Kanske lite för rött för min smak, men alla övertygar mig om att jag är besyior maghullas, mycket vacker.

Samkvämet avbryts abrupt då vi får meddelande om att mötet är inställt. De personer vi skulle ha träffat har åkt till ett annat distrikt. Tydligt var det ett annat möte som var viktigare, eller så kanske provinskontoret helt enkelt hade glömt bort att vi skulle komma.

Det verkar nästan bara vara jag som är irriterad över att mötet inte blev av, alla de andra tar det med ro.

På egen hand försöker vi prata om ett eventuellt samarbete med andra aktörer i provinsen och vad vi skulle vilja lära oss av andra, men det går trögt.

Innan jag åker tillbaka till Kabul diskuterar jag och några av mina manliga afghanska kolleger ett möte som ska äga rum i Kabul med en annan organisation. Vi pratar om vilka som ska åka på mötet, det är bara namn på manliga medarbetare som kommer upp.

När jag frågar varför, får jag till svar att mötet hålls på engelska och att kvinnorna inte pratar engelska. Att sedan flertalet av de männen som valts ut för att åka på mötet inte heller kan engelska ses inte som något konstigt. När jag påpekat detta några gånger bestäms det till slut att även några kvinnor kan följa med på mötet.

Ibland är det svårt att förstå varför det oftast måste påpekas att kvinnorna också behöver vara delaktiga och att de har bra ideer som vi kan använda, bara vi lyssnar på vad de har att säga. Jag tror dock inte att det är medvetet, det "bara glöms bort" i diskussionen. Allt detta finns i mina tankar när vi närmar oss Kabul där eftermiddagsrusningen är i full gång.

När jag kommer hem har generatoren stängts av.

– *Barq ast?* (finns det elektricitet?), frågar jag en av vakterna.

– Jodå, ikväll finns det, säger han och ler.

Precis innan jag ska gå in stoppas jag av grannens barn. *Salam Alekom* och *Hello* blandas med barnsligt fnitter. Små barnhänder sträcker sig efter mig för att hälsa. Här är det ännu inte så noga med vem som är tjej eller kille, eller vem som tar i hand med vem.

I morgon är en ny arbetsdag. ■

* Sofia Orrebrink arbetar sedan snart ett år tillbaka som biståndsbetjänt inom projektet NSP i Wardak.

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Icke-kommersiell-inga bearbetningar 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/> Verket har publicerats i www.globalarkivet.se.